

Het Centraal Pedagogisch Beleid van UN1EK OPVANG is van toepassing op de hele dagopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen.

In dit beleid worden de grote lijnen van de pedagogische omgeving die UN1EK opvang in haar locaties biedt beschreven. Dit beleid is de basis voor de decentrale pedagogische werkplannen.

Gemeenschappelijke visies, missie en doelstellingen leiden het centraal pedagogisch beleid. Dit biedt pedagogisch medewerkers het uitgangspunt voor hun pedagogisch handelen. Er wordt van hen verwacht dat zij handelen naar de kaders van wet- en regelgeving zoals groeps grootte, pedagogisch mederker-kind ratio, opleidingsniveau, van de Wet Kinderopvang en het Convenant Kwaliteit Kinderopvang en de daarin genoemde pedagogische doelen.

De teams van de locaties baseren hun pedagogisch werkplan op het centraal pedagogisch beleid. Deze werkplannen worden op iedere locatie, in afstemming met de oudercommissie, uitgewerkt. Hierdoor biedt UN1EK OPVANG ruimte voor een eigen identiteit van de locaties en ruimte voor creativiteit en initiatief van alle medewerkers. Dit maakt dat pedagogisch medewerkers continu nadenken over hun handelen. Het pedagogisch kader is hierbij richtinggevend.

Zowel het centraal pedagogisch beleid als de decentrale pedagogische werkplannen zijn uitdrukkelijk bedoeld als **ontwikkelingsmodel**. Nieuwe inzichten, keuzes om te gaan werken volgens een bepaalde methode of pedagogische werkwijze of de NCKO monitor kunnen zorgen voor aanpassingen aan het pedagogisch beleid of de locatie pedagogisch werkplannen. Voor het locatie pedagogisch werkplan geldt dat deze één keer per jaar op de agenda van de teamvergadering geëvalueerd worden. Indien nodig worden deze aangepast.

De uitvoering van het pedagogisch beleid door medewerkers is vastgelegd in de Werkinstructie uitvoering pedagogisch beleid. Voor de VVE periode (kinderen van 2 tot 4 jaar) geldt daarnaast nog het VVE beleid.

MISSIE VAN UN1EK OPVANG

UN1EK OPVANG geeft als kinderopvangorganisatie alle kinderen, hun ouders en medewerkers de mogelijkheid om te groeien. We doen dat samen met het onderwijs en andere belangrijke maatschappelijke en zakelijke partners. Alle medewerkers van UN1EK OPVANG bouwen vanuit betrokkenheid op een respectvolle manier aan relaties met kinderen, ouders en partners ten behoeve van een duurzame samenleving. UN1EK OPVANG wil daarbij de grootste en meest innovatieve kinderopvangorganisatie van Vlaanderen en omstreken zijn.

Pedagogische visies

Een beleidsplan is pas zinvol als het voortkomt uit een gemeenschappelijke visie, een specifieke kijk die is samengesteld op basis van uiteenlopende ideeën van mensen en organisaties.

Ook het pedagogisch beleid is ontleend aan een visie en is erop gericht dat medewerkers een veilige en uitdagende omgeving voor kinderen creëren. Als een kind zich veilig en prettig voelt, kan het groeien en bloeien.

Centrale visie

De centrale visie is gebaseerd op het ontwikkelingsgericht werken. Ontwikkelingsgericht werken houdt in dat volwassenen vooruitlopen op de ontwikkeling van kinderen en dat ze kinderen stimuleren en begeleiden in de volgende stap van hun ontwikkeling.

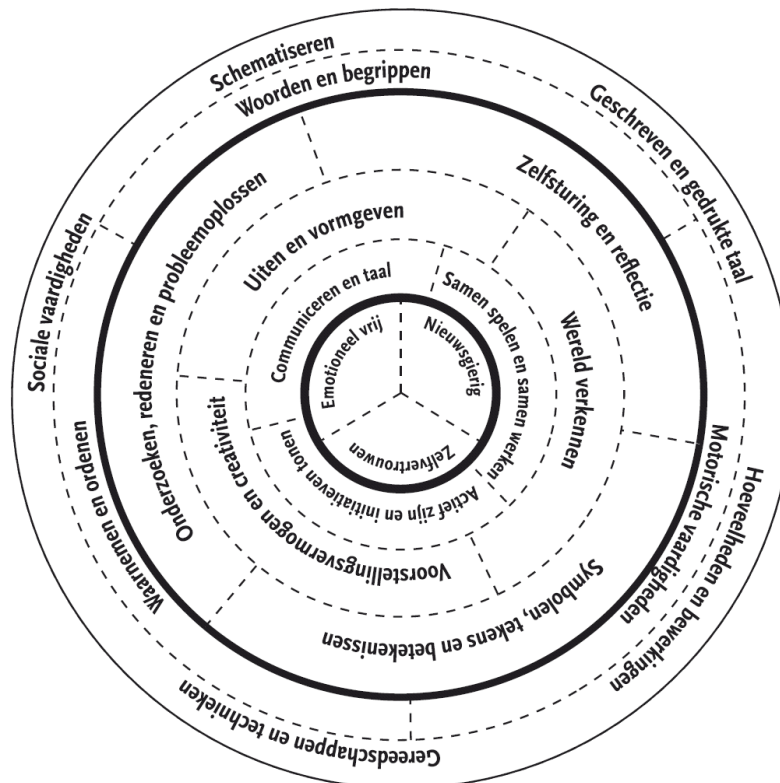
Het is de taak van de pedagogisch medewerker om kinderen te helpen om te doen wat ze zelf willen en (bijna) zelf kunnen in activiteiten die op persoonsontwikkeling zijn gericht. Het is hun taak om de betrokkenheid, interesse en motivatie te stimuleren. Ook bemiddelen zij voortdurend tussen wat kinderen zelf belangrijk vinden en wat je als volwassene voor een optimale ontwikkeling nodig vindt. Het is van belang om te ontwikkelen en leren samen met de kinderen op te bouwen, ook met de ouders.

Ontwikkelingsgericht werken is gebaseerd op de theorie van Vygotsky: ontwikkelingsmogelijkheden hangen vooral samen met de kwaliteit van de interactie tussen kinderen en volwassenen in hun omgeving. De volwassenen stimuleren kinderen doelbewust in hun ontwikkeling. Kinderen leren het meest in de zone van naaste ontwikkeling: een gezamenlijke situatie of activiteit, die past bij wat het kind al zelfstandig wil en kan en die tegelijkertijd nieuwe interesses en handelingsmogelijkheden uitlokt zodat het kind ook activiteiten onderneemt die het nog niet helemaal zelf kan.

Documentcode	Proceseigenaar	Documenteigenaar	Pagina
PED.BEL.	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	1 van 5

Om tot ontwikkeling te komen moet aan drie voorwaarden voldaan worden (de binnencirkel) **Emotioneel vrij zijn, zelfvertrouwen** hebben en **nieuwsgierig** zijn. Uitgangspunt is dat pedagogisch medewerkers een **bedoeling** hebben om kinderen te stimuleren in hun brede ontwikkeling. Om dit te bereiken ontwerpt de pedagogisch medewerker **betekenisvolle** activiteiten in de **belevingswereld** van de kinderen om zo de **betrokkenheid** van de kinderen bij de activiteiten vergroten.

Ontwikkelingsgericht werken bestaat uit de volgende doelgebieden, welke in de cirkel worden aangegeven: de drie basiskenmerken, brede ontwikkeling en specifieke kennis en vaardigheden.

Visie op kinderen

Kinderen zijn competent, dat wil zeggen dat ze de mogelijkheden hebben om van alles te kunnen leren. Ieder kind maakt zijn eigen ontwikkeling door, met ieder zijn eigen talenten, in zijn eigen tempo. De pedagogisch medewerker biedt de mogelijkheden en uitdaging om kinderen zich te laten ontwikkelen tot zelfstandige individuen met interesses en specifieke talenten, binnen de vorm van opvang die wij bieden. Uitgangspunt zijn de volgende talentprincipes van talentenkracht:

1. Iedereen is in principe talentvol en de ontwikkeling van een persoon kan alleen tot stand komen door gebruik te maken van die talenten
2. Jonge kinderen zijn van nature nieuwsgierig, hebben een grote belangstelling voor de wereld om zich heen en hebben een onderzoekende houding.
3. Het zien van talentvol gedrag van kinderen, dit kunnen plaatsen in een ontwikkelingsperspectief en het daarnaar handelen is de motor achter de verdere ontwikkeling van talent bij kinderen.

Pedagogisch medewerkers staan voor de opgave om deze natuurlijke belangstelling en houding te herkennen, ruimte te geven en waar mogelijk te stimuleren

Documentcode	Proceseigenaar	Documenteigenaar	Pagina
PED.BEL.	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	2 van 5

Visie op kinderen in een groep

We zien dat kinderen, zelfs op een heel jonge leeftijd, een band opbouwen met hun groepsgenoten en met de pedagogisch medewerkers. Omdat kinderen zich in toenemende mate bewust worden van hun interactie met anderen, vormt een groep leeftijdsgenoten een meerwaarde: een essentiële speel- en leeromgeving voor de ontwikkeling van belangrijke sociale vaardigheden. Daarnaast krijgen zij de kans om allerlei vaardigheden te ontwikkelen: zowel sociaal-emotioneel, als cognitief, als taal, als creatief, als motorisch.

Visie op ouders/verzorgers

Ouders en/of verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind en voor de keuzes die zij in dit verband maken. Zij kiezen bewust voor kinderopvang als verantwoorde speel- en leeromgeving. Wij bieden een verantwoorde bijdrage aan opvoeding. Wij betrekken ouders dan ook bij onze opvoedingsopvattingen en opvoedingspraktijk. Wij werken graag samen met ouders om aan te sluiten bij de opvoeding van hun kinderen. Dit doen wij door middel van contacten met ouders, o.a. tijdens de breng- en haalmomenten en jaarlijks terugkerende gesprekken. Wanneer kinderen de leeftijd krijgen dat zij zelfstandig van en naar school gaan wordt de samenwerking met school belangrijker, altijd in overleg met ouders.

Visie op medewerkers in de kinderopvang

Pedagogisch medewerkers zijn professionals. Zij zijn verantwoordelijk voor het creëren van een veilige en rijke speel- leeromgeving voor kinderen. Zij stellen zichzelf voortdurend de vraag: 'wat is goed voor dit kind en voor zijn/haar ontwikkeling'. Alle medewerkers hebben één ding gemeen: Het kind staat centraal! De rol van pedagogisch medewerkers wordt besproken in de werkinstructie Uitvoering pedagogisch beleid, in de vorm van de zes interactievaardigheden.

Visie op opvoeding

Opvoeding is de bewuste begeleiding van het ontwikkelingsproces van kinderen, waar in zij leren zich optimaal tot hun omgeving te verhouden.

Afgelopen jaren is er veel onderzoek gedaan naar de Nederlandse kinderopvang en de voorwaarden waaraan deze moet voldoen. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn een weerslag van de meest actuele inzichten betreffende opvoeden. De opvoedingstheorie van professor J.M.A. Riksen-Walraven, waarin zij vier opvoedingsdoelen formuleert, ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang en het Convenant Kwaliteit Kinderopvang. De opvoedingsdoelen zijn:

1. Emotionele veiligheid: een veilige basis waar kinderen zich kunnen ontspannen en waar zij zichzelf kunnen zijn. Het gaat hierbij om zowel fysieke als sociale veiligheid.
2. Persoonlijke competentie: het ontwikkelen van persoonskenmerken als zelfvertrouwen, zelfstandigheid en veerkracht waarmee men problemen kan aanpakken.
3. Sociale competentie: ontwikkelen van vaardigheden in de omgang met anderen.
4. Waarden, normen, cultuur: het zich eigen maken van de cultuur, de waarden en normen van de maatschappij waarin men leeft.

UN1EK OPVANG beschrijft deze doelstellingen als volgt:

1. Veiligheid, geborgenheid en vertrouwen

Om emotionele veiligheid te kunnen ontwikkelen is de beschikbaarheid van vaste en sensitieve pedagogisch medewerkers belangrijk. Het is daarom ons streven om zoveel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers op vaste dagen in vaste groepen te laten werken, met een maximaal mogelijke beschikbaarheid.

Op deze manier weten kinderen dat de pedagogisch medewerkers er voor hen zijn en durven zij hun omgeving te gaan verkennen. Uitgangspunten t.a.v. continuïteit gelden ook voor het plaatsen van kinderen. Zie o.a. beleidsdocument

Daarnaast streven wij ernaar om kinderen de ruimte te geven, maar daarbinnen ook grenzen te stellen. Zij moeten leren ontdekken en nieuwe dingen leren uitproberen, maar hebben ook regels en structuur nodig zodat kinderen weten waar zij aan toe zijn.

Kinderen ontlenen hun gevoel van veiligheid aan de volgende aspecten:

- Goede en vertrouwde relaties tussen pedagogisch medewerkers, ouders en de kinderen. Deze ontstaan door vaste relaties: herhaald contact; goede communicatievaardigheden, zodat goede afstemming en overdracht tussen ouders en pedagogisch medewerkers kan

Documentcode	Proceseigenaar	Documenteigenaar	Pagina
PED.BEL.	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	3 van 5

plaatsvinden, met aandacht en ruimte voor diversiteit en verschillen tussen mensen en culturen.

- **Structuur en voorspelbaarheid** in:
  - *Duidelijke grenzen en rituelen*, waardoor het gedrag van kinderen bijna vanzelfsprekend en positief wordt begeleid
  - *Indeling en inrichting van de ruimte*, zodat kinderen ongestoord samen en alleen kunnen spelen en er ruimte is voor een rijk scala aan activiteiten
  - *Dagritme en groepssamenstelling*, aansluitend bij de behoeftes van kinderen aan spelen, uitdaging, rust en verzorging. Waarbij voor baby's geldt dat aangesloten wordt op hun behoeftes en ritme.

2. Ontwikkelen van persoonlijke competenties

Om de ontwikkeling van persoonlijke competenties bij kinderen te stimuleren richten wij ons op persoonskenmerken als zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit zorgt ervoor dat kinderen in staat zijn allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan de omstandigheden. Daarnaast is het stimuleren van de cognitieve, taal-, motorische vaardigheden van belang bij dit opvoedingsdoel. Samenspel, fantatiespel, naspelen en meespelen zijn voor kinderen belangrijke ervaringen. Hierdoor gaan zij grenzen verkennen en verleggen. Kinderen leren hierdoor wie ze zijn en wat ze kunnen.

Doordat kinderen binnen UN1EK OPVANG andere kinderen ontmoeten worden zij weerbaar, krijgen zij zelfvertrouwen en ontwikkelen zij een gevoel van eigenwaarde. Om de ontwikkeling van de persoonlijke competenties te stimuleren zijn de volgende punten van belang in de begeleiding van de kinderen door de pedagogisch medewerkers binnen UN1EK OPVANG:

- Het begeleiden en stimuleren van de interne ontwikkelingsgroei van kinderen, waarbij de pedagogisch medewerkers aandacht voor de eigen ontwikkeling van kinderen hebben.
- Daarbij is het van belang dat de pedagogisch medewerkers een omgeving creëren waarin deze competenties gestimuleerd kunnen worden.

3. Ontwikkelen van sociale competenties van kinderen

Binnen het thema sociale competenties gaat het erom dat kinderen zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten oplossen en leren voorkomen, kortom het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Op de kinderopvang komen kinderen met andere kinderen in aanraking. Ze moeten hier leren om samen te delen, op hun beurt te wachten en voor zichzelf op te komen. Op deze manier ontwikkelen kinderen sociale vaardigheden. Doordat kinderen in een vaste groep zitten ontwikkelen zij vanaf twaalf maanden al een duidelijke voorkeur voor één of twee leeftijdsgenoten. Dit contact kan het gevoel van veiligheid bij kinderen bevorderen. Binnen de kinderopvang leren kinderen hoe het is om in een groep te zijn en vriendschappen te sluiten. Naast het sluiten van vriendschappen leren wij hen ook om stap voor stap kleine conflicten op te lossen. Ook maken zij in het kindercentrum contact met de pedagogisch medewerkers en andere volwassenen.

4. De overdracht van waarden en normen

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen van de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Binnen de kinderopvang ontmoeten kinderen andere mensen en maken zij kennis met verschillende waarden en normen. Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldgedrag. Het geven van het goede voorbeeld is minimaal net zo belangrijk als corrigeren. Voorbeelden van overdracht van waarden en normen zijn: elkaar helpen, elkaar troosten, 'fouten' mogen maken. Wij willen dat kinderen leren andere normen en waarden te respecteren, zonder dat zij het ermee eens moeten zijn.

Ook kijken pedagogisch medewerkers voortdurend naar hun eigen handelen en naar dat van hun collega. Op deze manier kunnen zij vanzelfsprekendheden loslaten en hun eigen manier van handelen kritisch bekijken.

Het vier ogen principe

Het vier ogenprincipe uit het convenant kinderopvang houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren. De beroepskracht (of in opleiding) kan de werkzaamheden uitsluitend verrichten terwijl hij/zij gezien en/of gehoord kan worden door een andere volwassene. Om dit te bewerkstelligen kunnen de volgende middelen/mensen ingezet worden: samenvoegen van groepen aan het begin en einde van de dag; ouders die hun kinderen komen halen, stagiaires, managers,

Documentcode	Proceseigenaar	Documenteigenaar	Pagina
PED.BEL.	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	4 van 5

ondersteunende diensten, veel ramen en kijkgaten, babyfoon. In de locatie pedagogisch werkplannen wordt omschreven hoe op de betreffende locatie vorm wordt gegeven aan het vier ogen principe. Pedagogisch medewerkers van de heledagopvang zijn nooit alleen in het pand. In het kader van de veiligheid wordt op de BSO in redelijke afstemming met de medewerkers een veilige situatie gecreëerd door achterwacht van een andere locatie of een collega.

Pedagogisch beleid & organisatie

Het pedagogisch beleid is van invloed op met verschillende andere beleidsterreinen. Dit zijn:

VVE beleid

PED.WI-018 Werkinstructie pedagogisch beleid

PR.P.WI-006 Wennen

PR.P.WI-015 Wennen bso

VGH.PRC-001 RIE veiligheid

GEZ.PRC.001 Rie gezondheid

P&O.BEL Personeelsbeleid

ORG Organigram

PLT.BEL Plaatsingsbeleid

AC.BEL Accomodatiebeleid

Voor de dagelijkse praktijk naar

[PED.PRC-002 Interne zorgstructuur](#)

PR.P.PRC-001 Uitvoering dienstverlening hedo

PR.P.PRC-003 Dienstverlening bso voorschoolse opvang

PR.P.PRC-004 Dienstverlening bso naschoolse opvang

PR.P.PRC-006 Dienstverlening bso vakantieopvang

PR.P.PRC-007 Uitvoering dienstverlening psz

COM.BEL Communicatiebeleid

PR.P.PRT-002 Voeding

- Verschillende werkinstructies in het Primaire proces ten aanzien van o.a. voeding en hygiëne.

Documentcode	Proceseigenaar	Documenteigenaar	Pagina
PED.BEL.	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	Beleidsmedewerker Onderw., Ped. en Kwaliteit	5 van 5